

Η αποτυχία ως κέρδος (Νικόλαος Κόϊος, Συντονιστής Περιεχομένου της Πεμπτουσίας)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η εποχή μας μεγαλώνει τον άνθρωπό της με το πρόταγμα της επιτυχίας. Ευτυχισμένος σήμερα είναι ο επιτυχημένος. Είναι τόση η επιθυμία και η προσπάθεια για την επιτυχία που έχει γίνει δεύτερη φύση στον σύγχρονο άνθρωπο. Είναι σχετικά απλό να οριοθετήσει κανείς την επιτυχία: μόρφωση, κοινωνικές αναστροφές, οικονομική ανεξαρτησία, εμφάνιση αναγνωρισιμότητα. Ειδικά το τελευταίο στοιχείο καθιστά αναγκαία την προβολή της επιτυχίας ώστε να την δουν και οι άλλοι.

Ακόμη κι εκεί που δεν υφίσταται οφθαλμοφανής επιτυχία, διαφαίνεται η ανάγκη προβολής ακόμη και μίας πλαστής επιτυχίας, ενός εικονικού “success story”. Όλοι μας έχουμε μερίδιο στην καταιγιστική προσθήκη ετικετών και στις κοινοποιήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για κάθε χαρούμενη εκδήλωση της ζωής μας. Τα «adds», τα «shares» με σκοπό τα περισσότερα δυνατά «likes» από την επίσκεψή μας σε μια απλή ταβέρνα μέχρι την λήψη του διδακτορικού διπλώματος ή την πραγματοποίηση ενός «παραμυθένιου» ταξιδιού, είναι ο αψευδής μάρτυρας για το αληθές του λόγου.

Ο σύγχρονος άνθρωπος όχι μόνον επιθυμεί διακαώς την επιτυχία, αλλά κυρίως δεν αντέχει την αποτυχία. Ωστόσο τα στατιστικά της ζωής μας είναι αμείλικτα. Οι αποτυχίες είναι πολύ περισσότερες από τις επιτυχίες. Θέλουμε όμως και τις κρύβουμε από τα μάτια των άλλων, στον βαθμό που μπορούμε βέβαια. Το χειρότερο είναι ότι προσπαθούμε να τις κρύψουμε και από τον ίδιο μας τον εαυτό. Δεν τις αντέχουμε. Ακόμη και στο επίπεδο της πνευματικής ζωής δεν αντέχουμε την αποτυχία μας, την αστοχία μας, την αμαρτία μας. Κι εδώ τα πράγματα είναι πολύ πιο επικίνδυνα. Εξιδανικεύουμε την ζωή της Εκκλησίας, μπαίνουμε σε αυτήν με μεγάλες προσδοκίες ηθικής τελείωσης και πνευματικής ανάτασης. Και όταν ο εαυτός μας μας απογοητεύει, τότε ερχόμαστε σε απόγνωση και είμαστε έτοιμοι να πούμε «Δεν είμαι εγώ για τέτοια πράγματα!». Τις περισσότερες φορές μάλιστα

ρίχνουμε το φταίξιμο στο «ακατάλληλο πνευματικό περιβάλλον» της ενορίας μας, του σπιτιού μας ή του μοναστηριού μας, το οποίο δεν μας επιτρέπει να προχωρήσουμε στην χριστιανική μας κλήση[1].

Η πιθανότητα να βρούμε την αλήθεια και το πραγματικό μας κέρδος μέσα στην αποτυχία μας, η οποία πολλές φορές παρουσιάζεται ακόμη και με το σκληρό πρόσωπο της καταστροφής, δεν μας αγγίζει. Ασπαστήκαμε και οι χριστιανοί το όραμα της επιτυχίας, γι' αυτό και γίναμε πολύ επιρρεπείς στα εγκοσμιοκρατικά οράματα. Το μαρτύριο μας φαίνεται φρικτό, ο πόνος το χειρότερο κακό, η φτώχεια και η οδύνη, οι ανεκπλήρωτοι στόχοι φαντάζουν ως απόλυτες συμφορές. Γι' αυτό και γίναμε φοβικοί σε όλες μας τις εκδηλώσεις, τις προσωπικές και τις κοινωνικές. Επιζητούμε την παραδειγματική τιμωρία όσων εγκληματούν εναντίον των χριστιανών μαρτύρων της Μέσης Ανατολής, αλλά μένουμε ανυποψίαστοι από το μεγαλείο του μαρτυρίου τους και το μήνυμα που αυτό κομίζει.

Οι περισσότεροι από εμάς είμαστε έτοιμοι να μαλώσουμε ακόμη και με τους οικείους μας προκειμένου να μην καθυστερήσουμε στις ακολουθίες των Παθών. Τα βάζουμε με τους Φαρισαίους και τον Ιούδα, αλλά δεν βλέπουμε μπροστά στα μάτια μας ότι αυτό που εκτυλίσσεται στα Νυμφία, στον Νιπτήρα και στα Πάθη είναι η μεγαλύτερη αποτυχία όλων των αιώνων:

«Ο Χριστός κατά το Πάθος Του είδε πλήρη αποτυχία του κηρύγματός Του: πορεύτηκε προς επονείδιστο θάνατο προορισμένο μόνο για εγκληματίες, κρεμάστηκε στο σταυρό, γυμνός μπροστά στη Μητέρα Του και τις γυναίκες που τον διακονούσαν, εγκαταλείφθηκε από τους μαθητές Του. Και ποιός θα μπορούσε να απαριθμήσει όλα όσα έπασχε αυτός μέσα του εκείνες τις μέρες;[2]». Ο άμωμος αμνός, ο μόνος εκτός αμαρτίας, εκουσίως και άνευ αναγκαιότητας έρχεται προς το πάθος και βιώνει την ανθρώπινη αποτυχία στον έσχατο βαθμό. Η μετοχή Του αυτή στα ανθρώπινα πάθη όμως δεν γίνεται εξ αιτίας κάποιου οδυνισμού, αλλά από αγάπη και υπακοή στο θέλημα του Ουράνιου Πατέρα. Την απάντηση σε αυτό το μυστήριο την είχε δώσει ο ίδιος ο Χριστός καιρό πριν το Πάθος, όταν είπε ότι «Εί τις έρχεται πρός με και ου μισεί (ό,τι είναι πολύτιμο γι'αυτόν) έτι δε και την εαυτού ψυχήν, ου δύναται Μου μαθητής είναι» (Λκ. 14,26-33).

Ποιός μπορεί στην εποχή της αποθέωσης της επιτυχίας να ξεφύγει από την αστραφτερή έλξη της και να αγαπήσει την λυτρωτική αποτυχία που οδηγεί στην Ανάσταση;

[1] Πρβλ. Αρχιμ. Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτου, *Λόγοι Ασκητικοί: Ερμηνεία στον Αββά Ησαΐα*. Αθήνα 2005, σ. 18.

[2] Αρχιμ. Σωφρονίου Σαχάρωφ, *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι, Έσσεξ Αγγλίας*

1993, σ. 25.